

Fagmiljø og utdanningskvalitet

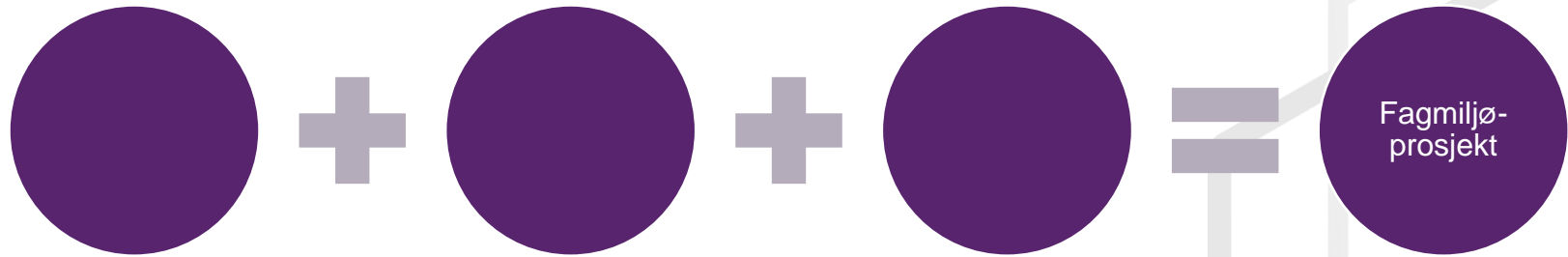
Åsne Kalland Aarstad, Seniorrådgiver
Stephan Hamberg, Seksjonssjef

Agenda

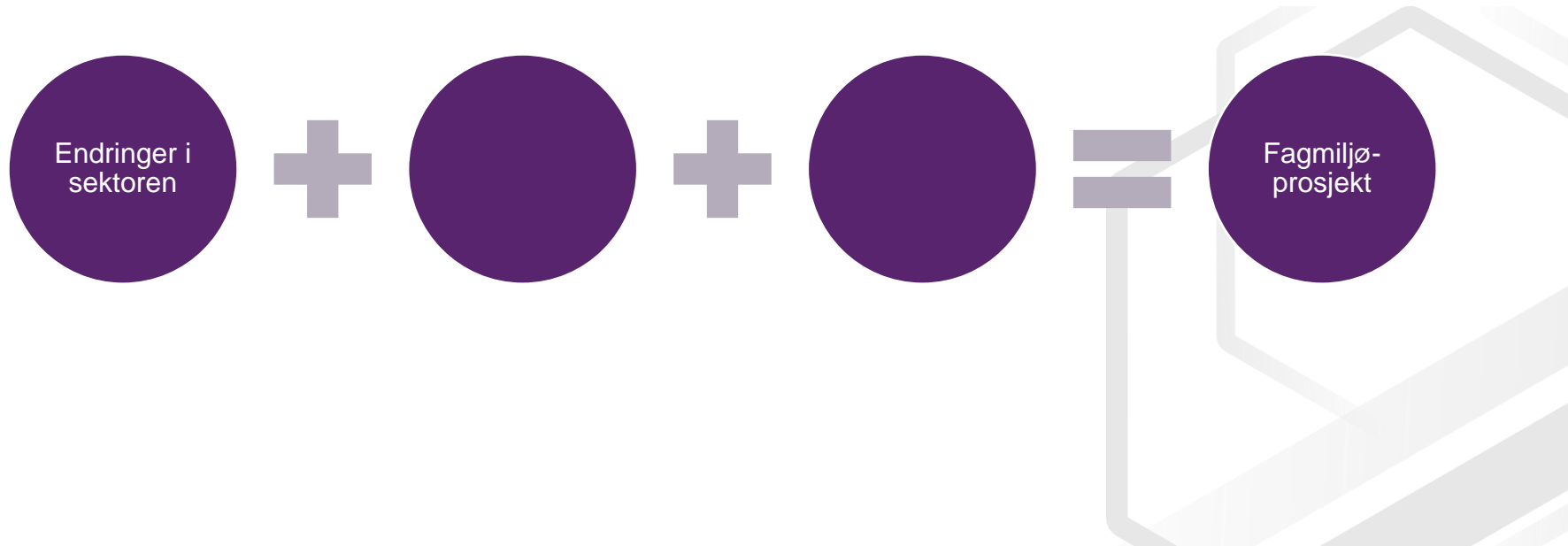
1. Hvorfor et fagmiljøprosjekt og hva er egentlig et fagmiljø?
2. Funn fra prosjektets fem delprosjekt
3. Samlet konklusjon om «det gode fagmiljøet»
4. Veien videre: regelverksarbeid og studentperspektivet

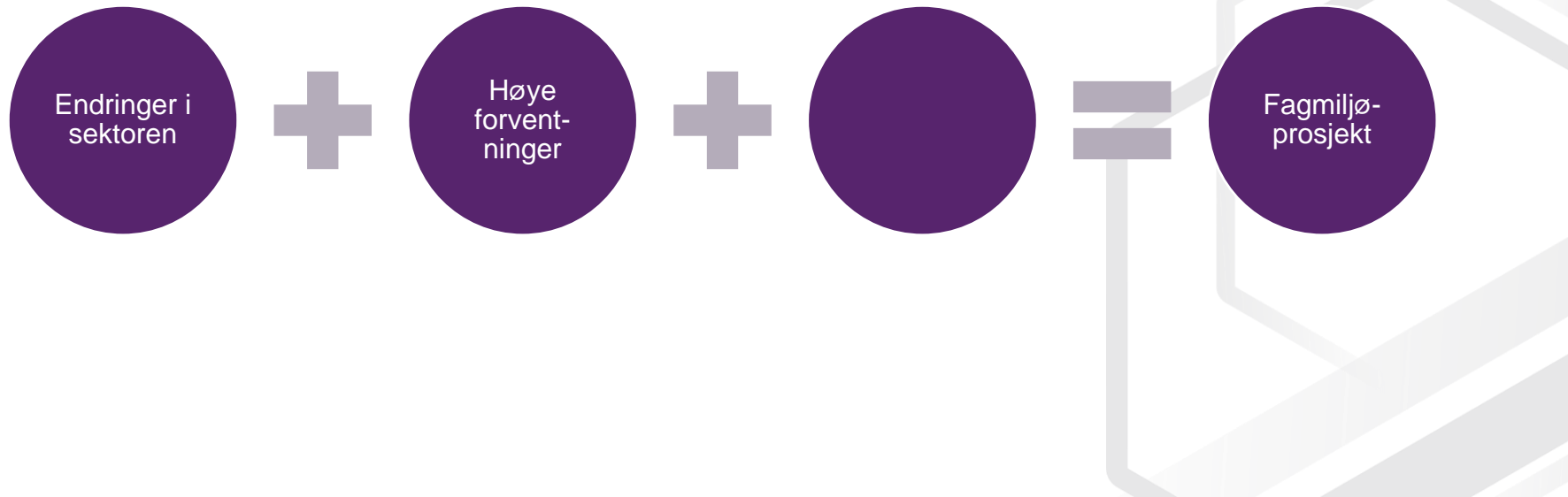
Hvorfor et prosjekt om fagmiljø?

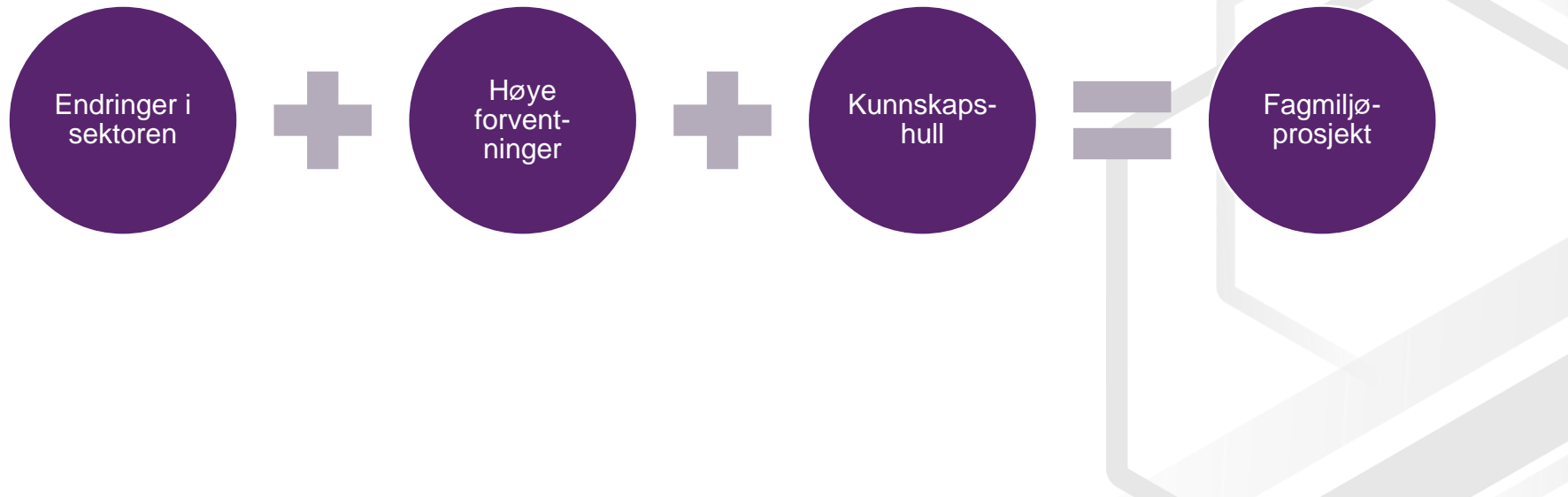
Hvorfor et prosjekt om fagmiljø?

Hvorfor et prosjekt om fagmiljø?

Hvorfor et prosjekt om fagmiljø?

Hva er et fagmiljø?

Det Norske Akademis Ordbok:

«Fagmiljø er et miljø tilknyttet et fag, en vitenskap; krets av personer som tilhører, arbeider med samme fag».

NOKUT:

«Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet omfatter personer som direkte og regelmessig gir bidrag til utviklingen, organiseringen og gjennomføringen av studietilbudet. Presiseringen er ment å inkludere personer med ulike typer bidrag inn i studietilbudet i tillegg til undervisning, veiledning eller annen tilrettelegging for læring. Dette kan for eksempel være laboratoriearbeid, forskning, utviklingsarbeid, erfaringsoverføring fra praksisfeltet, praktisk undervisning, pedagogisk og faglig utnyttelse av digital teknologi, innovasjon og samarbeid med arbeids- og næringsliv»

Krav i studietilsynsforskriften

§ 2-3 (1) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

§ 2-3 (2) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

§ 2-3 (3) Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.

§ 2-3 (4) Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

- a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse.
- b) For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosentkompetanse.
- c) For studietilbud på doktorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 50 prosent med professor- eller dosentkompetanse.

§ 2-3 (5) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

§ 2-3 (6) Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

§ 2-3 (7) For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse og erfaring fra praksisfeltet.

Fagmiljøprosjektet: problemformuleringer

Hva vet vi om fagmiljøenes betydning for utdanningskvaliteten?


```
graph TD; A[Hva vet vi om fagmiljøenes betydning for utdanningskvaliteten?] --> B[ ]; B --> C[ ]
```

Fagmiljøprosjektet: problemformuleringer

Hva vet vi om fagmiljøenes betydning for utdanningskvaliteten?

Hvilke faktorer er nødvendige for at et fagmiljø har nødvendige rammer og innhold?

Fagmiljøprosjektet: problemformuleringer

Hva vet vi om fagmiljøenes betydning for utdanningskvaliteten?

Hvilke faktorer er nødvendige for at et fagmiljø har nødvendige rammer og innhold?

Hvilke krav til fagmiljøene bør forskriftsfestes, og hvordan kan dette gjøres på en måte som ivaretar hensynet til fagområders egenart?

Funn fra fagmiljøprosjektet

Delprosjekt
1

Delprosjekt
2

Delprosjekt
3

Delprosjekt
4

Delprosjekt
5

Funn fra fagmiljøprosjektet

Delprosjekt 1: Fagmiljø i en norsk politisk kontekst

- Vedvarende fokus på behovsforskjeller mellom ulike fagområder og utdanningstyper
- FoU-basert utdanning: krever en vid tolkning i et enhetlig rammeverk
- I utgangspunktet var forskriften særlig myntet på «antatt svake» profesjonsutdanninger

Delprosjekt
4

Delprosjekt
5

Funn fra fagmiljøprosjektet

Delprosjekt 2: Hva sier forskningen?

- Lite fordi «utdanningskvalitet» + «fagmiljø» = utfordrende
- Lite fordi det er selvsagt at fagmiljøet er viktig for utdanningskvaliteten?
- Ikke dekning i forskningslitteraturen for å si noe om hva som utgjør gode fagmiljøer: størrelse, kompetanse, aktiviteter etc.
- NIFU: Vri fokus fra hvordan fagmiljø bør se ut til hva fagmiljø bør gjøre

A small, dark purple rectangular box with white text, positioned on the right side of the slide. It is part of a larger, faint, light-colored graphic that resembles a stylized house or a series of connected lines.

Funn fra fagmiljøprosjektet

Delprosjekt 3: NOKUTs akkrediterings- og tilsynsrapporter

- Vurderinger av størrelse tar ofte ikke hensyn til hvor mye tid som faktisk er avsatt til undervisning.
- Hva er en «sentral del» av et studietilbud?
- Begrepet fagmiljø tolkes snevrere enn det forskriften åpner for

Delprosjekt
1

Delprosjekt
5

Funn fra fagmiljøprosjektet

Delprosjekt
1

Delprosjekt 4: Regulering av fagmiljø i andre land

- Store forskjeller mellom binære eller enhetlige systemer
- Likheter på tvers av land: innslag av aktive forskere og nivåtilpassning BA/MA/Ph.D
- På tross av likheter fremstår de norske kravene som særlig detaljerte.
- Sammenheng med at norske akkrediteringer ikke er tidsbegrenset?

Funn fra fagmiljøprosjektet

Delprosjekt
1

Delprosjekt
2

Delprosjekt 5: Hva mener fagmiljøene selv?

- Likheter innad i tre utdanningstyper:
 1. Disiplinfag som ikke har/har få innslag av praksis i studietilbudene og som ikke utdanner studenter mot en bestemt profesjon
 2. Profesjonsfag og disiplinfag som har en nær tilknytning til praksisfeltet
 3. Utøvende/skapende kunstfag
- Likheter på tvers av utdanningstyper: Begrepet fagmiljø, sentrale deler, størrelse, tilstedeværelse

Hva kjennetegner «det gode fagmiljøet»?

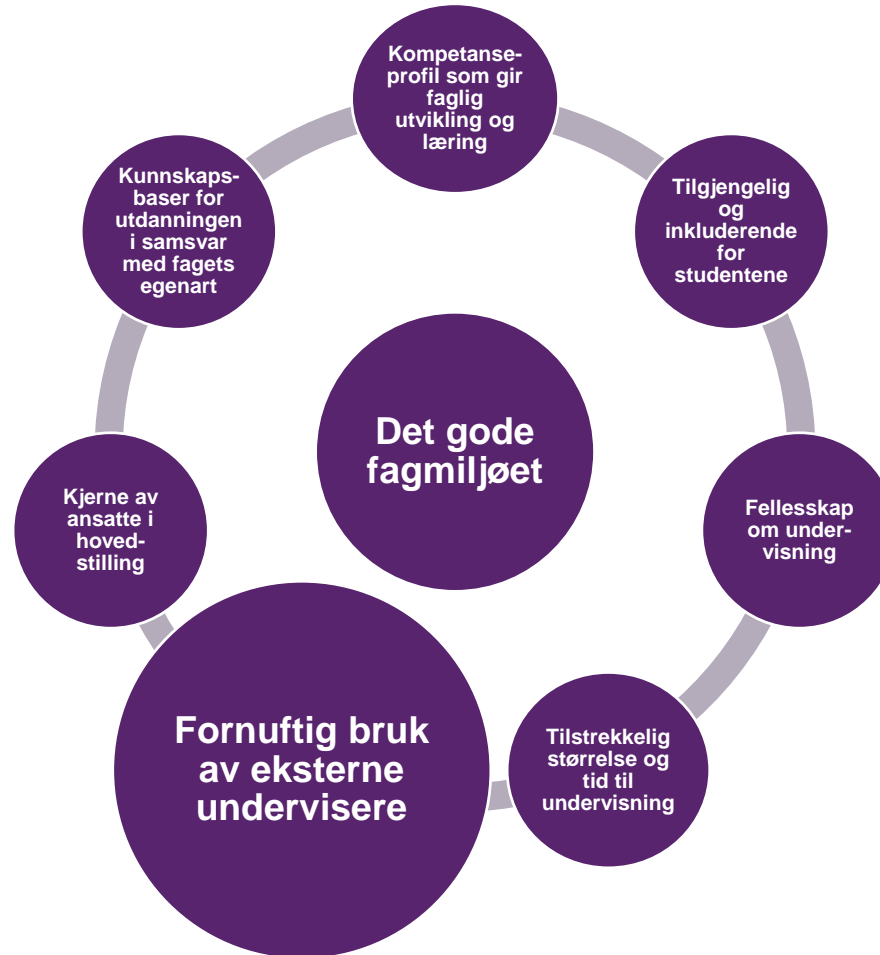

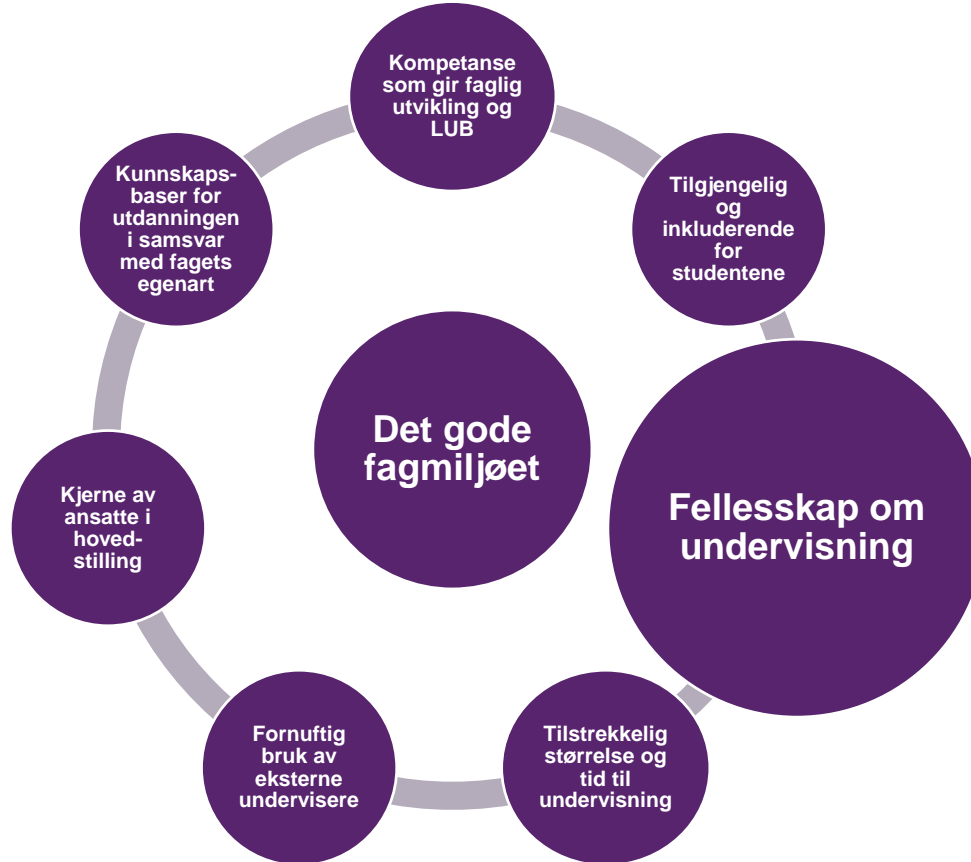

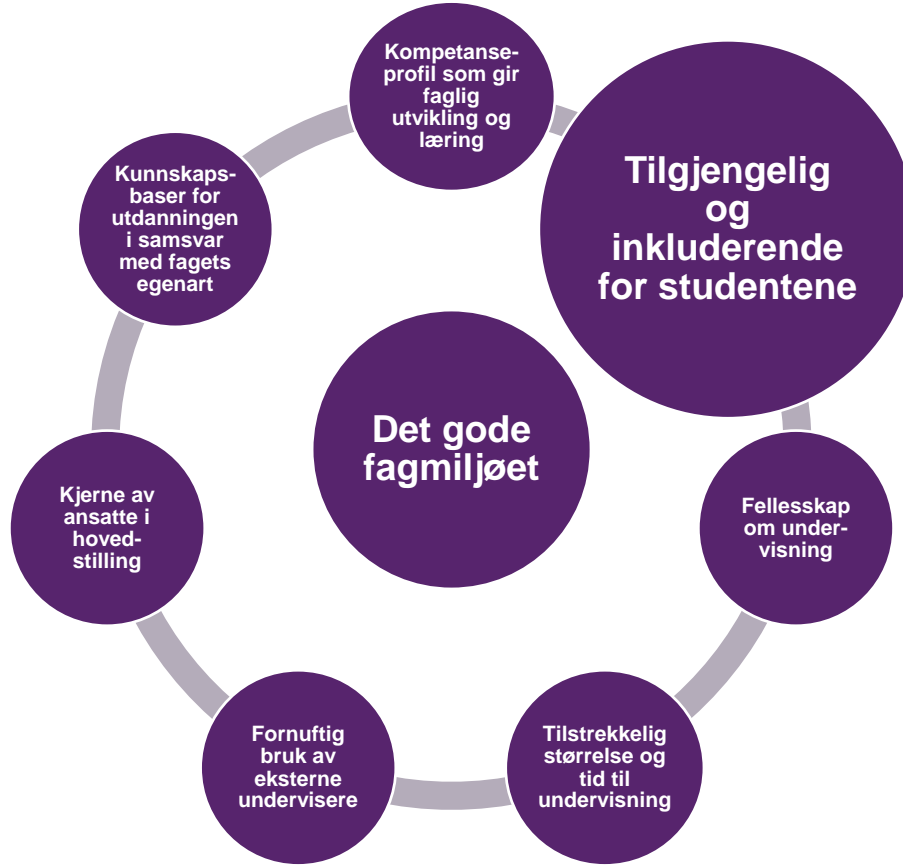

Myter i sektoren om fagmiljø

1. «NOKUT krever at undervisningen gis av forskere med doktorgrad»
2. «NOKUTs fagmiljøkrav bidrar til en uheldig akademisering av norsk høyere utdanning som slår særlig dårlig ut for profesjonsutdanningene»
3. «NOKUT krever at alle studietilbud skal være forankret i fremragende forskningsmiljøer»

Veien videre: hva skal NOKUT gjøre nå?

Regelverksarbeid

- Opplysningsarbeid om forskriftens romslighet og det handlingsrommet som institusjonene faktisk har
- Behov for en dialog med sektoren ang. de kvantitative kravene til førstestillingskompetanse
- Behov for en dialog med sektoren ang. fagmiljøer som er spredt over flere campus

På lang sikt: mulig revidering av studietilsynsforskriften

Veien videre: hva skal NOKUT gjøre nå?

Regelverksarbeid

- Opplysningsarbeid om forskriftens romslighet og det handlingsrommet som institusjonene faktisk har
- Behov for en dialog med sektoren ang. de kvantitative kravene til førstestillingskompetanse
- Behov for en dialog med sektoren ang. fagmiljøer som er spredt over flere campus

På lang sikt: mulig revidering av studietilsynsforskriften

Studentperspektivet

- Fagmiljøprosjektet vil henvende seg til studentene høsten 2019 for å få frem studentperspektivet:
 - Hva tenker studentene om fagmiljøets størrelse, sammensetning og stabilitet?
 - Hva tenker studentene om bruken av eksterne undervisere?
 - Hva tenker studentene om fagmiljø som er spredt over flere campus?

Takk for oss!